

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОСНОВНА ШКОЛА
„ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“
ВАЉЕВО
Ул.Владимира Назора број 2
14 000 Ваљево
Тел/фах 014-221-512
Mejl-osdmnn@ptt.rs

**ПРАВИЛНИК
О
ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ
И
МАТЕРИЈАЛНОЈ
ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА У
ОСНОВНОЈ ШКОЛИ
“ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“
ВАЉЕВО**

На основу члана 119. став 1. тачка 1., а у вези члана 79. до 86. и 109. до 112. Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закони и 10/2019 и 27/2018 - др. закони) – у даљем тексту- ЗОСОВ) и Статута Основне школе "Десанка Максимовић" Ваљево, Школски одбор школе је на седници одржаној дана 12.11.2019. године донео

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ "ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ" ВАЉЕВО

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником регулишу се обавезе и одговорности ученика, врсте повреда обавеза односно забрана ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере и правна заштита ученика, као и поступак утврђивања материјалне одговорности ученика Основне школе "Десанка Максимовић" Ваљево (даље: Школа).

Члан 2.

Уписом у Школу ученик преузима обавезе прописане Законом о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту Закон), посебним законом, Статутом Школе и овим правилником.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену овим правилником.

Ученик може да одговара за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом или посебним законом.

Ученик може да одговара за повреду забране из чл. 110-112. Закона која је у време извршења била прописана Законом или посебним законом.

Члан 3.

Родитељ односно други законски заступник малолетног ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

II. ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Права ученика

Члан 4.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговором, законом и посебним законом, а Школа, односно сви запослени дужни су да обезбеде њихово остваривање, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева образовања и васпитања;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о његовим правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа школе;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности ученика у образовно-васпитном процесу уколико права из тачке 1) до 9) овог члана нису остварене;
- 11) заштиту и на правично поступање Школе према детету и ученику;
- 12) стипендију, кредит и исхрану у складу са посебним законом;

13) друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом;

Установа је дужна да обезбеди све услове за остваривање права ученика из става 1. овог члана.

Ученик, родитељ односно старатељ ученика може да поднесе писмену пријаву Директору школе у случају повреде права из става 1. овог члана или непримереног понашања запослених према ученику, у року од 8 дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у установи је дужан да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права ученика.

Директор је дужан да пријаву размотри и да, уз консултацију са учеником, родитељем, односно старатељем ученика и запосленим одлучи њој и предузме одговарајуће мере, у року од 8 дана од дана пријема пријаве.

Обавезе ученика

Члан 5.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1.редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2.поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3.ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4.не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5.поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6.чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7.стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Одговорност ученика

Члан 6.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Ученик може да одговара за:

- 1.лакшу повреду обавезе утврђену општим актом школе,
- 2.за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана ЗОСОВ и
- 3.за повреду забране из чл. 110-112. ЗОСОВ .

III. ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА И МЕРЕ

Лакше повреде обавеза ученика и мере

Члан 7.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1)неоправдано кашњење и изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године.
- 2) ометање рада у свом или другом одељењу;
- 3) недолучно понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у школи;
- 4) изазивање нереди у просторијама школе и школском дворишту;
- 5) непоштовање одлука надлежних органа школе;
- 6) необавештавање родитеља о резултатима свог учења и владања и непреношење порука одељенског старешине, других наставника и стручних сарадника;
- 7) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи;
- 8) оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи;
- 9) неоправдано недолажење на часове додатне и допунске наставе и друге облике образовно-васпитног рада;
- 10) нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта(бацање отпадака,уништавање садница и зелених површина, писање по зидовима и слично);
- 11) одбијање учешћа на школским манифестацијама и другим облицима образовно васпитног рада у Школи и ван ње;
- 12) непоштовање прописаних правила понашања у Школи;
- 13) омета извођење наставе и напушта час без претходног одобрења наставника
- 14) јавно одбијање извршења налога наставника
- 15)не старање о очувању животне средине и не понашање ученика у складу са правилима еколошке етике
- 16) повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.

Члан 8.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1)уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2)преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3)уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4)поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;

- 5)уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6)понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7)употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8)неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9)учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Поведа забране из чл. 110-112. ЗОСОВ

Члан 9.

1)Забрана дискриминације

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане овим законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у установи.

Ближе критеријуме за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника, трећег лица у установи, органа и тела установе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, прописује министар.

Члан 10.

2)Забрана насиља, злостављања и занемаривања

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Повреде забране, из става 1. овог члана, које запослени учини према другом запосленом у установи, уређују се законом.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета, ученика и одраслог.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета, ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, у смислу ЗОСОВ, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу овог закона, сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (веб сите), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у установи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Протокол поступања у Школи у одговору на насиље и злостављање, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, прописује министар.

Ближе услове о начинима препознавања невербалних облика злостављања деце и ученика од стране запосленог за време неге, одмора, рекреације и других облика васпитно-образовног рада, прописује министар.

Члан 11.

3) Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности установе.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у установи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

II. ВАСПИТНЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 12.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110-112. овог закона школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од осам дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110-112. овог закона закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога установе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Васпитне и васпитно-дисциплинске мере

Члан 13.

За повреду обавезе, односно забране прописане овим законом, могу да се изрекну мере, и то:

1) за лакшу повреду обавеза ученика, васпитна мера:

- опомена,
- укор одељењског старешине или
- укор одељењског већа,

на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом школе;

2) за тежу повреду обавеза ученика, васпитно-дисциплинска мера:

- укор директора и
- укор наставничког већа,;

3) за учињену повреду забране из чл. 110-112. ЗОСОВ, васпитно-дисциплинска мера:

- укор директора или укор наставничког већа;

- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника;

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе из става 1. тачка 1) овог члана, без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. ЗОСОВ тј. члана 6. став 1. овог Правилника

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 110-112. ЗОСОВ озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Опомена одељенског старешине

Члан 14.

Опомена одељенског старешине изриче се за лакшу повреду обавеза ученика, као и за лакшу повреду обавеза ученика због неоправданог кашњење и изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 6 до 12 часова у току школске године.

Опомена се изриче усмено и у писаном облику.

Усмена опомена се изриче непосредно или пред одељенском заједницом.

Писмена опомена се уноси у ђачку књижицу.

Укор одељенског старешине

Члан 15.

Укор одељенског старешине изриче се за лакшу повреду, поновљену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим Правилником, за коју се изриче мера опомене одељенског старешине, као и за неоправдано изостајање са часова од 13 до 18 часова. Васпитну меру укор одељењског старешине изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Укор одељенског већа

Члан 16.

Укор одељенског већа изриче се ученицима за лакшу повреду обавеза ученика, лакшу повреду обавеза ученика у случају кад је већ изречена опомена или укор одељенског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика, као и за неоправдано изостајање са часова од 19 до 25 часова.

Васпитна мера укор Одељењског већа уписује се у ђачку књижицу.

Изрицање мере за тежу повреду обавеза ученика, као и за учињену повреду забране из члана 110.-112. ЗОСОВ

Члан 17.

Мера из члана 13. став 1. тачка 2) и 3) овог Правилника, за тежу повреду обавеза ученика, као и за учињену повреду забране из члана 110.-112. ЗОСОВ изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

Одређивање ученику и обавезе обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада

Члан 18.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере из члана 13. овог Правилника, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана, школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Обавештење родитеља, односно другог законског заступника и укључивање у одговарајући поступак

Члан 19.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 110-112. овог закона, школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПК

Обавештавање о сазнању за учињену повреду обавезе

Члан 20.

Закључак за утврђивање одговорности ученика подноси се у писаном облику и садржи податке о ученику (име и презиме ученика против кога се води васпитно-дисциплински поступак, разред и одељење), опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе, као и назначење одредби овог правилника, односно Закона којим је регулисано да учињено дело представља повреду обавезе ученика.

Закључак се доставља родитељу, односно другом законском заступнику малолетног ученика, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму.

Доказна средства

Члан 21.

Закључак обавезно мора да садржи доказна средства, и то:

- доказ да је ученик (против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак) учинио повреду обавезе ученика;
- доказ да је ученик повреду обавезе учинио у просторијама Школе или на другом месту где су се одвијале наставне и ваннаставне активности Школе;
- доказ да је ученик повреду обавезе ученика учинио према другом ученику или групи ученика, наставнику, запосленим Школе, родитељима или трећим лицима која су се затекла у просторијама Школе или другим просторијама у којима су боравили ученици Школе;
- доказ о присутним сведоцима;
- доказ да је учињена повреда предвиђена одредбама Закона, посебног закона и овог правилника;
- и други докази који су познати у моменту извршења повреде обавезе ученика.

Достављање позива

Члан 22.

Родитељ, односно други законски заступник малолетног ученика против кога се води васпитно-дисциплински поступак, позива се писаним путем.

Уз позив родитељу, односно другом законском заступнику, обавезно се доставља и закључак за покретање васпитно-дисциплинског поступка.

Позив из става 1. и 2. овог члана мора бити благовремено уручен.

На расправу се позивају, када је то потребно, сведоци и вештаци.

Ток поступка

Члан 23.

Поступак за утврђивање васпитно-дисциплинске одговорности ученика за тежу повреду обавезе води директор Школе и окончава га решењем..

Члан 24.

Расправу отвара директор Школе.

Расправи присуствују: лице које је директор Школе решењем одредио да води записник; ученик против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника; сведоци и сви остали учесници.

Пре почетка расправе директор Школе утврђује да ли су присутна сва позвана лица, што се констатује записнички.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци, мора бити саслушан и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога Школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Расправа почиње читањем закључка за покретање васпитно-дисциплинског поступка због повреде обавезе ученика.

После читања закључка позива се ученик против кога се води поступак да се изјасни о наводима из закључка и да изнесе своју одбрану.

После изјаве ученика приступа се саслушању свих присутних сведока и извођењу доказа ради утврђивања чињеница.

Записник о вођењу васпитно-дисциплинског поступка

Члан 25.

О току васпитно-дисциплинског поступка води се записник.

У записник се уносе подаци који су неопходни за правоваљано доношење одлуке о одговорности ученика против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак (подаци о ученику и подаци о свим учесницима и сведоцима позваним на расправу, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђен број неоправданих изостанака, утврђене доказе за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности, и др.).

Записник мора да буде уредан, прецизан, јасан и читљив и да садржи само податке о повреди обавезе ученика која је предмет расправе.

Записник се пре закључења мора прочитати лицима која учествују у васпитно-дисциплинском поступку, а саслушана лица имају права на примедбе на записник.

У већ потписаном записнику не сме се ништа додавати ни мењати.

У заглављу записника мора се назначити да расправу води директор Школе, име и презиме директора Школе, место и дан одржавања расправе, име и презиме ученика против кога се води поступак, родитеља, односно другог законског заступника, име браниоца уколико га ученик има, час почетка и завршетка расправе.

У записник се уноси и да ли је било приговора на ток поступка, каква је одлука о томе донета, да ли је прочитан закључак, исказ ученика, ток доказног поступка, имена сведока и вештака који су саслушани и њихови искази, предлози који су састављени и шта је по њима одлучено и друго.

Искази ученика, сведока, браниоца, вештака и осталих учесника у поступку уносе се скраћено, а ако је потребно, поједини делови или цео исказ уносе се у записник дословно.

Доношење одлуке

Члан 26.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка Школа може донети следећу одлуку:

1.обуставити поступак (решењем директора) када је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником, у складу са чланом 83. ст. 1 ЗОСОВ, а предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица;

2.изрећи меру:

- 1) за тежу повреду обавеза ученика, васпитно-дисциплинска мера:
  - укор директора и
  - укор наставничког већа,;
- 2) за учињену повреду забране из чл. 110-112. ЗОСОВ, васпитно-дисциплинска мера:
  - укор директора или укор наставничког већа;
  - премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника;

Члан 27.

При изрицању васпитно-дисциплинске мере за учињену тежу повреду обавезе и за учињену повреду забране узимају се у обзир олакшавајуће и отежавајуће околности, а нарочито:

- тежина учињене повреде и њене последице,
- степен утврђене одговорности ученика,
- услови под којима је повреда учињена,
- раније понашање ученика и однос према обавезама у Школи,
- понашање после учињене повреде, тј. да ли је васпитни рад позитивно утицао на ученика,
- да ли ученик, с обзиром на узраст, може да схвати сврху изречене васпитно-дисциплинске мере и
- друге околности које би могле бити од утицаја на изрицање врсте васпитно-дисциплинске мере.

Члан 28.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавезе ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа с бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Члан 29.

Потписано и оверено решење, са бројем и датумом доношења, доставља се родитељу, односно другом законском заступнику малолетног ученика, лично или препорученом пошљицом са повратницом.

Члан 30.

За повреду обавезе ученику се може изрећи само једна васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера, тј. уколико ученик једном радњом (чињењем или нечињењем) учини више повреда обавеза, ученику се изриче јединствена мера.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера примењује се само на ученике појединце.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика, односно изречена мера важи само до краја школске године у којој је изречена.

Застаревање покретања дисциплинског поступка

Члан 31.

Дисциплински поступак против ученика је хитан.

Дисциплински поступак против ученика не може се покренути и водити по истеку 60 дана од дана учињене повреде обавезе.

Смањење оцене из владања

Члан 32.

Оцена из владања може се смањити ученику коме је изречена васпитно-дисциплинска мера, а може се смањити и због понашања за које је ученику изречена васпитна мера.

За учињену лакшу повреду обавезе када се ученику изриче васпитна мера укора одељенског већа може се смањити оцена из владања на основу одлуке одељенског већа, при чему се цене све околности везане за повреду обавезе, као што су тежина повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст и друге околности од утицаја.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора оцена из владања се смањује на 4 или 3, а за изречену васпитну дисциплинску меру укор наставничког већа оцена из владања се смањује на 2, зависно од процењеног степена одговорности ученика и друге релеванте околности наведене у ставу 2. овог члана.

Када наставничко веће изрекне васпитно-дисциплинску меру премештаја ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, оцена из владања се смањује на 1, ценећи сваком конкретном случају степен одговорности ученика и друге релевантне околности наведене у ставу 2. овог члана.

Владање ученика у току полугодишта може се оценити само описно, тако да и смањена оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде описна.

Члан 33

Неоправдано изостајање ученика са наставе до 25 часова у току школске године представља лакшу повреду обавезе, за коју се ученику изриче васпитна мера, а може се и смањити оцена из владања у зависности од релевантних околности које се цене у сваком конкретном случају.

Неоправдано изостајање ученика са наставе више од 25 часова представља тежу повреду обавезе, за коју се ученику смањује оцена из владања и изриче васпитно-дисциплинска мера, уз поштовање принципа поступности у изрицању мера.

Ученику који је неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 26 до 35 часова у току школске године, изрећи ће се васпитно-дисциплинска мера укор директора и смањити оцена из владања на 4.

Оцену из владања утврђује орган који је изрекао васпитно-дисциплинску меру, ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају. Ученику који је неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 36 до 45 часова, изрећи ће се васпитно-дисциплинска мера укор директора и смањити оцена из владања на 3.

Оцену из владања утврђује орган који је изрекао васпитно-дисциплинску меру, ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају. Ученику који је неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 46 до 55 часова у току школске године, изрећи ће се васпитно-дисциплинска мера укор наставничког већа и смањити оцена из владања на 2.

Оцену из владања утврђује орган који је изрекао васпитно-дисциплинску меру, ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају. Ученику који је неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада преко 56 часова, изрећи ће се васпитно-дисциплинска мера укор наставничког већа и смањити оцена из владања на 1.

Оцену из владања утврђује орган који је изрекао васпитно-дисциплинску меру, ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају.

Оцена из владања ученику се може смањити и због других тежих повреда обавеза и за повреде забране прописане Законом.

При доношењу одлуке о оцени из владања ценеће се сви параметри везане за повреду обавезе, као што су тежина повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст и друге околности од утицаја.

Владање ученика шестог, седмог и осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Закључну оцену из владања утврђује одељенско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката.

Оцена из владања поправља се на предлог одељенског старешине најкасније на крају полугодишта када ученик покаже позитивне промене у свом понашању, прихвата одговорност за своје поступке или је до позитивних промена у понашању дошло кроз појачан васпитни рад са учеником после изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

Право на жалбу

Члан 34.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 110-112. овог закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Ближе услове о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, прописује министар.

Жалба на изречену васпитно-дисциплинску меру или за повреду забране из чл.110-112. ЗОСОВ

Члан 35.

На изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл.110-112. ЗОСОВ, ученик или његов родитељ има право да поднесе жалбу школском одбору у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране родитеља ученика, односно другог законског заступника. Жалба на изречену васпитно- дисциплинску меру одлаже извршење решења.

Решавајући по жалби, Школски одбор може да одбаци жалбу као недопуштену, неблаговремену или изјављену од неовлашћеног лица.

Ако жалбу не одбаци, Школски одбор може жалбу да одбије као неосновану и да потврди првостепено решење или да жалбу усвоји те поништи првостепено решење у целини или делимично или га измени.

Пријава Министарству ради заштите права детета и ученика

Члан 36

Ученик, родитељ односно други законски заступник детета и ученика, има право да поднесе пријаву Министарству, уколико сматра да су му повређена права утврђена овим или другим законом, у случају:

- 1) доношења или недоношења одлуке органа установе по поднетој пријави, приговору или жалби;
- 2) ако је повређена забрана из чл. 110-113. овог закона;
- 3) повреде права детета и ученика из члана 79. овог ЗОСОВ.

Пријаву из става 1. овог члана ученик, његов родитељ односно други законски заступник детета и ученика може поднети у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава из става 1. овог члана основана, Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити установу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.

Ако установа не поступи по упозорењу из става 3. овог члана, Министарство ће предузети одговарајуће мере, у складу са законом

Телесно кажњавање ученика није дозвољено.

Члан 37.

Телесно кажњавање ученика није дозвољено.

Васпитно-дисциплинска мера примењује се само на ученике појединце.

За учињену повреду обавеза ученика се може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

Васпитни карактер васпитно-дисциплинске мере.

Члан 38.

Васпитно-дисциплинска мера има васпитни карактер.

Циљ васпитно-дисциплинске мере је да се утиче на ученика како би своје понашање довео у склад са правилима школског живота и рада.

Члан 39.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, директор ће имати у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде обавезе, узраст ученика, да ли је раније био кажњаван и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Ако је ученик извршио више повреда обавеза, изриче се само једна васпитно-дисциплинска мера за све учињене повреде.

Поступак пред Наставничким већем

Члан 40.

Код теже повреде обавезе ученика за коју је предвиђена васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа и повреде забране за коју је предвиђена васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа или премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља, односно старатеља, након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка Наставничко веће доноси одлуку већином гласова.

Ако је Наставничко веће надлежно за изрицање васпитно-дисциплинске мере, исто у року од 8 дана одржава седницу Наставничког већа и доноси Одлуку о изрицању васпитно-дисциплинске мере или одлуку којим се ученик ослобађа од одговорности за учињену тежу повреду обавезам или повреду забране, коју заједно са записником са седнице Наставничког већа доставља директору Школе који доноси решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере.

Одлука Наставничког већа којом се изриче васпитно-дисциплинска мера мора да садржи: име и презиме ученика, одељење, кратак опис повреде коју је ученик учинио, време и место извршења повреде, врсту повреде, датум и број закључка о покретању васпитно-дисциплинског поступка и друга доказна средства.

На основу одлуке Наставничког већа директор школе доноси решење о васпитно-дисциплинској мери.

Решење о васпитно-дисциплинској мери

Члан 41.

Како је директор надлежан за изрицање васпитно-дисциплинске мере, исти је дужан у року од 30 дана од дана од покретања поступка донесе решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере, односно решење којим се ученик ослобађа од одговорности за учињену тежу повреду обавеза или повреду забране.

Васпитно-дисциплински поступак се окончава након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања поступка.

Решење се доноси писмено.

Писмено решење садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, упутство о правном средству, назив органа са бројем и датумом решења, потпис службеног лица и печат органа. У случајевима предвиђеним законом или другим прописом, решење не мора садржавати поједине од тих делова.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Рок за издавање решења о васпитно-дисциплинској мери

Члан 42.

Школа је дужна, да решење одмах, а, најкасније наредног радног дана од дана доношења решења, достави ученику, родитељу, односно старатељу ученика.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због теже повреде обавеза ученика, односно због повреде забране, мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа са бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Решење се доставља ученику и родитељу, односно другом законском заступнику ученика у писменој форми.

Достављање писмена

Члан 43.

Достављање писмена (позива, закључка, решења и др. списа) врши се, по правилу, тако што се писмено предаје лицу коме је намењено.

Достављање се врши поштом или га врши орган преко службеног лица. Лице коме писмено треба да се достави може бити позвано ради пријема само изузетно, када то захтева природа или значај писмена који треба уручити.

Начин достављања одређује орган чије се писмено доставља.

Оцена из владања

Члан 44.

За учињену лакшу повреду обавезе ученика, уз изрицање васпитне мере :

1. опомена,
2. укор одељенског старешине,
3. укор одељенског већа,

ученику се може смањити оцена из владања, о чему одлучује орган који је изрекао васпитну меру имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и друге релевантне околности.

За изречену васпитно-дисциплинску меру:

1. укор директора,
2. укор наставничког већа,

3. премештаја ученика од 5. до 8. разреда у другу основну школу, на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља, односно старатеља, у сваком конкретном случају, надлежни орган, а на основу процене степена одговорности ученика и имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и друге релевантне околности и параметре, утврђује-смањује оцену из владања.

Владање ученика у току полугодишта може се оценити само описно, тако да и смањена оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде описна.

Владање ученика оцењује се најмање два пута у току полугодишта.

Владање ученика од првог до петог разреда основног образовања и васпитања оцењује се описно у току и на крају полугодишта.

Закључна оцена из владања ученика од првог до петог разреда јесте: примерено, врло добро, добро, задовољавајуће и незадовољавајуће, и не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од шестог до осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта.

Оцена из владања ученика од шестог до осмог разреда на крају првог и другог полугодишта јесте бројчана и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1) и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

Оцена из владања поправља се на предлог одељенског старешине најкасније на крају полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

Описна оцена из владања

Члан 45.

Оцена из владања ученика у току полугодишта изражава се описом учениковог односа према обавезама и правилима понашања, нарочито према другим ученицима, запосленима и имовини.

Оцена из става 1. Овог члана садржи и васпитну препоруку.

Опис односа према обавезама може да се изрази са:

1. у потпуности извршава обавезе у школи;
2. углавном извршава обавезе у школи;
3. делимично извршава обавезе у школи;
4. углавном не извршава обавезе у школи;
5. не извршава обавезе у школи.

Опис понашања према другим ученицима, запосленима и имовини може да се изрази са:

1. представља пример другима својим односом према ученицима, запосленима и имовини;
2. има најчешће коректан однос према ученицима, запосленима и имовини;
3. понекад се непримерено односи према ученицима, запосленима и имовини;
4. често има непримерен однос према ученицима, запосленима и имовини;
5. најчешће има непримерен однос према ученицима, запосленима и имовини.

Закључна оцена из владања

Члан 46.

Закључну оцену из владања, на предлог одељенског старешине, утврђује одељенско веће.

Закључна оцена из владања утврђује се на основу понашања ученика у целини, имајући при том у виду и ангажовање ученика у активностима изван наставе, у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе), процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом, а нарочито на основу односа према:

1. школским обавезама;
2. другим ученицима;
3. запосленима школе и других организација у којима се остварује образовно-васпитни рад;
4. школској имовини, имовини других лица или организација у којима се остварује настава или поједини облици образовно-васпитног рада и заштити и очувању животне средине.

Ако ученик има изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере, приликом утврђивања закључне оцене из владања и њихови ефекти се узимају у обзир.

Оцена из владања смањује се због изречене васпитно-дисциплинске мере, а може да се смањи због понашања за које је изречена васпитна мера, све у складу са одредбама члана 1. Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Евиденција о изреченим васпитно-дисциплинским мерама

Члан 47.

О изреченим васпитно-дисциплинским мерама одељенски старешина води евиденцију у одговарајућој педагошкој документацији у коју уноси: име и презиме ученика, врсту изречене мере и орган који је меру изрекао, датум изрицања мере и повреду обавезе ученика због које је васпитно-дисциплинска мера изречена.

Члан 48.

Оцена из владања се поправља на предлог одељенског старешине када дође до позитивних промена у понашању ученика, а најкасније на тромесечју, односно полугодишту.

Одговорност родитеља

Члан 49.

Родитељ, односно други законски заступник ученика одговоран је:

- 1) за упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;
- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 6) да на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
- 7) за повреду забране из чл. 110-112. Закона учињену од стране ученика;
- 8) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. Закона;
- 9) да поштује правила Школе.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

V. ОДГОВОРНОСТ ЗА МАТЕРИЈАЛНУ ШТЕТУ

Члан 50.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

Члан 51.

Постојање штете, висину, околности под којима је настала, ко је штету проузроковао и како је надокнађује утврђује посебна трочлана комисија коју образује директор Школе.

Члан 52.

Ако штету проузрокује више ученика, сваки ученик је посебно одговоран за део штете, ако се докаже да је штету проузроковао намерно или из крајње непажње.

Кад се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње подједнако одговорни и штету надокнађују у једнаким деловима.

За штету одговора и ученик који је помагао или подстрекавао.

Члан 53.

Висина штете се утврђује на основу ценовника и књиговодствене вредности оштећене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ стручњака.

Члан 54.

Директор доноси решење о висини штете, одговорности за штету и обавези ученика, односно његовог родитеља или другог законског заступника да штету накнади у одређеном року.

V. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе

Члан 56.

Ступањем на снагу овог Правилника о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика Основне школе "Десанка Максимовић" Ваљево, престаје да важи Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика Основне школе "Десанка Максимовић" Ваљево деловодни број 01-778/1 од 26.03.2018. године.

Председник Школског одбора

Проф.Исаиловић Илија

Правилник о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика у Основној школи "Десанка Максимовић" Ваљево објављен на огласној табли Школе дана 12.11.2019. године.

Правилника васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика у Основној школи "Десанка Максимовић" Ваљево заведена под деловодним бројем 01-386 од 12.11.2019. године.

Правилник о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика у Основној школи "Десанка Максимовић" Ваљево ступа на снагу 20.11.2019. године, тј. осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

